

[Morten Lange.]

der ellers er. Ja men alle disse rapporter er udtryk for et flertal i Fællesskabernes ønske om udvikling af Fællesskaberne i vid udstrækning, fordi de opfatter det sådan, at uden en sådan udvikling kan Fællesskaberne ikke eksistere. Det er begrænset, hvor meget man kan komme igennem med i retning af at sige nej til en hvilken som helst udviklingstendens, medmindre meningen med at gå ind i De europæiske Fællesskaber simpelt hen er at sabotere udviklingen totalt, et indtryk, man ret hyppigt har fået, når man har hørt de socialdemokratiske bemærkninger.

Jeg forstår udmærket godt, at udenrigsøkonomiministeren nu igen føler trang til at få taget nogen i ed på, at det, man har sagt om fordelingspolitikken osv., er evige sandheder, som ingen i dette ting vil rende fra. Men det bevirker ikke noget som helst nyt for mig. For det første er sætningen ikke holdbar, for dertil er der allerede truffet for mange beslutninger om beskatningsharmonisering, og for det andet er der så stor forskel i de forskellige partiers vilje til harmonisering, at det bliver en smuk sætning, man kan holde op og sige, at når vi endelig får et eller andet til behandling her, så har vi holdt den. Men det kan være til behandling på grundlag af ting, som er afgjort, og det vil det blive.

Perspektivet er også ganske klart, når vi kommer til spørgsmålet om det militærpolitiske samarbejde. Det har vi jo også fået at vide hører ikke med i denne sag. Men ikke desto mindre var statsministeren så elskværdig forleden, da vi talte om sagen, at forklare, at Europa ville få et forøget militært ansvar. Jeg kan ikke fortolke det som andet, end at det er et kollektivt ansvar eller et ansvar, hvori Danmark får en part. Det er med andre ord en mild og from måde at karakterisere en blokpolitik på, som også har et militært sigte. Der skal megen sofisme, meget filisteri til at vikle disse ting fra hinanden, uanset at militærpolitikken ikke er en integreret del af Romunionen.

Dertil kommer, at der fra alle sider er blevet gjort flittig brug af en ganske særlig garanti for, at det alt sammen nok skal gå fredeligt til. Man har nævnt og med rette rost Willy Brandts østpolitik, og man har efterhånden fået den tro indbagt i befolk-

ningen her, at Willy Brandt er en garanti for Tyskland, at Willy Brandts socialdemokratiske koalitionsregering er en garanti for, at i disse Fællesskaber kan det ikke gå rent galt. Jeg må indrømme, at jeg føler mig forholdsvis tryk ved, at Willy Brandt er statsminister i Tyskland, og at det ikke er hr. Strauss eller hr. Barzel. Men muligheden for at dette ændrer sig, kan man jo ikke sige er så forfærdelig fjern, og med en anden regering i Tyskland vil man forestille sig, at de blokpolitikktendenser, der er fremherskende, meget nemt kan slå stærkt igennem.

Man har talt om u-landspolitikken, og hr. Nyboe Andersen var helt sikker på, at De europæiske Fællesskaber simpelt hen var velsignelsen for u-landene i denne verden, så vidt overhovedet industrinationerne kunne være det. Han brugte så lang tid og så stor energi, at jeg blev helt bekymret. Men hr. Nyboe Andersen kender udmærket godt den meget stærke skepsis, der netop blandt de u-landskyndige er over for den kendsgerning, at industrinationerne i højere og højere grad fryser fast i nogle store handelsblokke. Hver eneste industrielle stat, som er uden for disse handelsblokke, er en lettelse for u-landene, og vi kan være en større lettelse på den måde end ved at sidde agterst i Bruxelles og mene, at vi måske kan lægge en politik om, som i den grad følger de gamle koloniale veje, og som vores chance for at lægge om er overordentlig beskedent.

Jeg er blevet spurgt om det socialistiske folkepartis stilling, hvis der skulle ske den ulykke for landet, at befolkningen stemmer ja. Jeg blev spurgt af hr. Niels Helveg Petersen, om det kunne være rigtigt, at vi havde skrevet under på en betænkning, hvor der stod, at vi havde forståelse for, at der var sket forhandlinger. Hvad det sidste angår, kan jeg gøre opmærksom på, at f. eks. i 1967 forhandlede vi længe med den daværende regering om en ordlyd af et forhandlingsoplæg, som netop dækkede socialistisk folkepartis almindelige indstilling til forhandlinger i Europa. Det lykkedes os ikke at blive enige, man havde bundet sig lovlig hårdt til den meget snævre forhandlingsvej. Men det har hele tiden været vort sigte, at vi måtte forhandle os frem til ordninger i Europa, blot ikke den stramme løsning, som De europæiske Fællesskaber er.